

BESLUT
2019-12-02

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 28 juni och 22 juli
2019

Saken

Det högre bidragsbeloppet

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för gymnasiestudier inom kommunal vuxenutbildning under tiden den 8 april – 1 november 2019 och uppgav att han har läst på en tre- eller fyraårig gymnasieutbildning samt att han har läst på ett introduktionsprogram eller har ett slutbetyg från det individuella programmet.

CSN avslag ansökan gällande perioden den 8 april – 30 juni 2019 med motiveringen att studiemedel inte kan beviljas för en gymnasial utbildning före vecka 27 det år då den studerande fyller 20 år. CSN upplyste även om att NN däremot kan ha rätt till studiehjälp om han studerar på heltid. CSN beviljade studiemedel för perioden den 1 juli – 1 november 2019 med endast det generella bidragsbeloppet med motiveringen att NN inte kan få det högre bidragsbeloppet, eftersom han avbröt sina studier på introduktionsprogrammet den 23 mars 2019.

NN gjorde därefter flera ändringsanmälningar, av vilken den senaste framgår att hans studietid är under perioden den 12 augusti – 27 december 2019. CSN beviljade, såvitt är av intresse, alltjämt studiemedel med endast det generella bidragsbeloppet.

NN överklagade sedan beslutet och anförde i huvudsak följande. Han bytte från introduktionsprogrammet på gymnasiet till lärlingsutbildningen på komvux i samråd med bland annat CSN. Han fick ett muntligt besked från CSN om att detta byte skulle berättiga honom till det högre bidragsbeloppet från och med den 1 juli 2019. En person som hjälper honom med dessa frågor ringde flera gånger till CSN för att

kontrollera och hon fick samma besked. Om han hade vetat att han inte skulle få det högre bidragsbeloppet, hade han väntat med att börja på komvux tills efter sommaren, eftersom han är helt beroende av det högre bidraget för att klara sig.

CSN överlämnade ärendet med ett yttrande och anförde bland annat följande. Det högre bidraget för ungdomar som studerat på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan får lämnas till de studerande som har studerat oavbrutet på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan. Eftersom NN har avbrutit sina studier på introduktionsprogrammet, anser CSN att han inte har rätt till det högre bidragsbeloppet.

CSN har därefter, på nämndens begäran, inkommit med ett yttrande och CSN har sedan inkommit med ett kompletterande yttrande. Av sist nämnda yttrande framgår följande. Frågan i ärendet gäller hur bestämmelsen om att en studerande ska ha bedrivit oavbrutna studier på introduktionsprogrammet förhåller sig till att studerande kan ha avbrutit studierna för att omedelbart ha påbörjat studierna på vuxenutbildningen när åldern för rätt till studiemedel ännu inte uppnåtts. CSN har i sitt tidigare yttrande resonerat kring en tolkning av bestämmelsen, men anser att det kan finnas även andra sätt att se på problematiken. Tolkningen av bestämmelsen om att en studerande som bedrivit oavbrutna studier på introduktionsprogrammet har rätt till det högre bidraget kan också göras med utgångspunkten att avsikten varit att nå en begränsad målgrupp, det vill säga de som behöver lång tid för att tillgodogöra sig introduktionsprogrammet och därför kan ha behov av ytterligare stimulans för att fortsätta studierna och nå en gymnasieexamen. Regeringen angav i samband med att möjligheten till den högre bidragsnivån knuten till studier på introduktionsprogram infördes att det finns ett särskilt behov av att uppmuntra studerande som studerat på ett introduktionsprogram att direkt fortsätta sina studier inom vuxenutbildningen eller folkhögskola för att fullfölja sin gymnasiala utbildning. Den högre bidragsnivån borde kunna få lämnas till studerande som direkt fortsätter till studier på grundläggande eller gymnasial nivå inom komvux eller motsvarande utbildning i folkhögskola från och med det andra kalenderhalvåret som han eller hon fyller 20 år. Med en sådan utgångspunkt skulle bestämmelsen läsas på så sätt att oavbrutna studier på ett introduktionsprogram måste finnas ända tills den studerande uppnår den ålder då han eller hon kan ansöka om studiemedel. Detta är den utgångspunkt som legat till grund för CSN:s hantering av det aktuella ärendet.

NN har fått möjlighet att inkomma med synpunkter på CSN:s yttranden, men han har inte hörts av.

Av utredningen i ärendet har framkommit att NN avslutade sina studier på ett introduktionsprogram den 24 mars 2019 och att vuxenutbildningen har rapporterat om fortsatta studier under perioden 26 mars 2019 – 14 februari 2020.

Författningsbestämmelser

Enligt 3 kap. 13 § studiestödslagen (1999:1395) får det högre bidragsbeloppet lämnas från och med det kalenderår då den studerande fyller 25 år. Regeringen får, enligt samma bestämmelse, meddela föreskrifter om att det högre bidragsbeloppet

får lämnas även till studerande som är yngre än 25 år och som har särskilt behov av ett sådant stöd.

Av 3 kap 9 b § studiestödsförordningen framgår följande. Det högre bidragbeloppet får lämnas för studier från och med det andra kalenderhalvåret det år som den studerande fyller 20 år till och med det kalenderår då den studerande fyller 24 år om den studerande har bedrivit oavbrutna studier på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan och därefter utan uppehåll

1. fortsätter att studera på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller
2. övergår till studier på grundläggande eller gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning eller motsvarande utbildning i folkhögskola.

Det högre bidragsbeloppet får lämnas även om studierna har avbrutits eller om den studerande har gjort ett uppehåll i studierna om det finns särskilda skäl.

Det högre bidragsbeloppet får lämnas till dess att den studerande får en gymnasieexamen från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller ett intyg om grundläggande behörighet till högskola eller yrkeshögskola från folkhögskola.

Det högre bidraget lämnas inom ramen för anvisade medel och i den ordning som ansökningarna kommer in till Centrala studiestödsnämnden.

Av 3 kap. 1 § studiestödsförordningen (2000:655) framgår att studiemedel får lämnas till studerande vid de läroanstalter som anges i bilagan till förordningen.

Av 3 kap. 2 § studiestödsförordningen framgår att för studier vid de läroanstalter och utbildningar som anges i avdelning A i bilagan får studiemedel lämnas först från och med det andra kalenderhalvåret det år då den studerande fyller 20 år. Studiemedel får dock lämnas även dessförinnan för de utbildningar som anges i avdelning A 3.

Nämndens bedömning

Som framgår av 3 kap. 9 b § studiestödsförordningen får det högre bidragbeloppet lämnas för studier från och med det andra kalenderhalvåret det år som den studerande fyller 20 år till och med det kalenderår då den studerande fyller 24 år om den studerande har bedrivit oavbrutna studier på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan och därefter utan uppehåll fortsätter att studera på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller övergår till studier på grundläggande eller gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning eller motsvarande utbildning i folkhögskola.

I ärendet är klarlagt att NN har bedrivit studier på ett introduktionsprogram och att han därefter utan uppehåll har påbörjat studier på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning under vårterminen 2019. Frågan i ärendet är om det högre bidragsbeloppet kan lämnas till NN, trots att han har påbörjat sina studier på gymnasial nivå på inom kommunal vuxenutbildning före det andra kalenderhalvår då han fyller 20 år.

I samband med att bestämmelsen i 3 kap. 9 b § studiestödsförordningen infördes uttalade regeringen bl.a. följande (prop. 2017/2018:1 Utgiftsområde 15 s. 44). Den högre bidragsnivån inom studiemedlen bör kunna få lämnas till studerande som har läst på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan och som direkt fortsätter till studier

på grundläggande eller gymnasial nivå inom komvux eller motsvarande utbildning i folkhögskola från och med det andra kalenderhalvåret som han eller hon fyller 20 år. Det högre bidraget bör även få lämnas till studerande som övergår från studier med studiehjälp till studiemedel, men som fortsätter att studera vid ett introduktionsprogram i gymnasieskolan även efter 20 års ålder. Om en sådan studerande, efter fullföljt introduktionsprogram, därefter utan avbrott fortsätter att bedriva studier på grundläggande eller gymnasial nivå inom komvux eller motsvarande utbildning i folkhögskola bör den högre bidragsnivån också fortsatt få lämnas, förutsatt att också de studierna bedrivs utan avbrott.

Nämnden finner att bestämmelsen i 3 kap. 9 b § studiestödsförordningen inte kan förstås på annat sätt än att det enbart är studerande som bedrivit oavbrutna studier på ett introduktionsprogram, fram till det andra kalenderhalvåret som den studerande fyller 20 år, som omfattas av möjligheten att lämnas det högre bidragsbeloppet.

I ärendet är, som har sagts ovan, klarlagt att NN, under vårterminen 2019, har övergått från studier på ett introduktionsprogram till studier på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning. Eftersom NN således har övergått till studier inom vuxenutbildningen redan under det första kalenderhalvåret det år som han fyller 20 år, är förutsättningarna för att han ska kunna beviljas det högre bidragsbeloppet inte uppfyllda. Överklagandet ska därför avslås.

Hans Göran Åhgren

Helena Engelholm

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande i nämnden, Hans Göran Åhgren, direktör, och ledamöterna Anita Enocksson, vice ordförande, Sebastian Hasselström, Hans Eklund, Martin Mörk samt Helena Söderberg
Föredragande: Helena Engelholm

Kopia till CSN